Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 218. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 25-го ВЕРЕСНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 25, 1979 No. 218. VOL. LXXXVI.

НОВИНИ З УКРАЇНСЬКОГО ГАРВАРДУ

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — Перша, майже тисячосторінкова книга із шеститомової праці акад. Омеляна Пріцака „Походження Руси" вже в друкаря.

Повне видання того твору субсидіюють визначні меценати ФКУ — Юрослав і Ольга Дужі з Детройту.

Перший том аналізує всі староскандинавські джерела (крім саґ), цебто еддичну поезію, рунічні написи, літописи, хроніки, географічну та юридичну літературу. Томи: другий — присвячений аналізі саґ та третій з аналізою суспільно-економічного та політичного устрою Скандинавії (9-13 ст.) готові до друку. Том четвертий займається розглядом арабсько-перських джерел; том п'ятий присвячений стародрукам, візантійських та західньоевропейських джерел; обидва в заавансованому стані. Шостий том подає синтезу й вклад нової концепції про походження Руси.

В серії джерела й документи, яка є одною з важливих варіянтів видавничої діяльности Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ) появилась друком 200-сторінкова книжка в англійській мові „The Ukrainian Experience in the United States".

Це спільна праця 14-ти авторів — учених із 8-ох університетів ЗСА і Канади. Матеріял зібрано у висліді симпозіюму, що відбувся в Гарварді в 1976 році з участю понад 30-ти науковців.

У книжці розглядається багато аспектів українсько-американського життя — історія, релігія, соціологія, мова та література.

Ціна цієї, найновішої з досі понад 60 надрукованих видань УНІГУ, книжки — 7.50 долярів.

У журналі „The Slavonic and East European Review", число 2/57, надруковано обширну прихильну рецензію на виданий в 1977 році під редакцією д-ра І. С. Коропецького 338-сторінковий том: „The Ukraine within the USSR: An Economic Balance Sheet". Ця студія це — результат влаштованої в 1975 році під патронатом УНІГУ конференції з участю видатних українських та інших національностей вчених.

Книжка появилась завдяки співпраці ФКУ, уможливленням фінансування коштів друку.

У журналі „College and Research Libraries News" подано вістку про створення в рамках бібліотечної системи в Гарварді фонд української книжки ім. Івана Бонка. Дружина і друзі покійного І. Бонка зібрали 10 тисяч долярів і рішили започаткувати нею згаданий вище фонд з якого відсотковий прибуток сприятиме поповненню української Гарвардського університету.

Професор Ігор Шевченко, світової слави візантолог, заступник директора УНІГУ, виїхав на один рік в науковому відрядженні до Великої Британії. Недавно вийшла факсимілеm найбільш цінна пам'ятка сербського рукописного мистецтва — „Сербський Псалтир". Поруч з тією книжкою надруковано том студій про цей рукопис. Проф. Шевченко є автором 150-сторінкового матеріялу в згаданому томі.

У шостому числі Журналу Вищих Українознавчих Студій, що його видає Канадський Інститут Українських Студій в Едмонтоні, надруковано статтю бібліографа та бібліотекаря УНІГУ — Е. Касинця:

(Продовження на ст. 3)

ВЕНС МАЄ РОЗВ'ЯЗКУ У СПРАВІ ПЕРЕБУВАННЯ СОВЄТСЬКОЇ БРИҐАДИ НА КУБІ

Вашінгтон. — Офіційні урядові кола заявили минулого четверга, що Державний секретар Сайрус Венс під час п'ятої зустрічі з совєтським амбасадором Анатолієм Добриніним має запропонувати пропозицію у справі перебування совєтської бойової бригади на Кубі.

Сайрус Венс — державний секретар ЗСА

Чотири перші зустрічі Венса з Добриніним, які відбувалися від 10-го до 17-го вересня, були інформативними, як твердили офіційні американські чинники, - й совєтський амбасадор відповідав на питання Державного секретаря про те, чи та совєтська бригада є „бойовою" чи „вишкільною", де вона розташована, її призначення та від коли вона перебуває на Кубі.

Перед п'ятою зустріччю Сайруса Венса з Анатолієм Добриніним відбулися наради в Державному департаменті, одначе речник департаменту відмовився з'ясувати американські пропозиції, заявляючи тільки, що „нова фаза" переговорів щойно розпочалася.

Президент Картер заявив групі американських видавців, що він „зробить відповідні заходи", якщо Совєтський Союз буде настоювати на дальшому перебуванні своєї бригади на Кубі.

Американська преса з вірогідних джерел подає, що уряд обговорював різні позиції, а зокрема про те, щоб совєтська бригада передала тяжку зброю — танки та артилерію — кубинській армії та не брала участи у військових маневрах так, як це вона робила в середині серпня, коли була сфотографована американським сателітом.

Президент Джіммі Картер також інформував лідерів Конгресу про стан американсько-совєтських переговорів у справі совєтського війська на Кубі, про те Президент також не сказав їм, що Сайрус Венс буде домагатися від Совєтського Союзу. Одначе американський уряд підкреслював, що „статус кво" щодо присутности совєтської бригади має бути змінено, але уряд уникає виповісти ультиматум Совєтському Союзові.

Сайрус Венс плянує зустрітися нього тижня, має бути у п'ятницю, з міністром закордонних справ Андреєм Громиком у Ню Йорку, який очолює совєтську делеґацію на сесію Генеральної асамблеї Об'єднаних Націй.

В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ПРОЯВИВСЯ ЗНАЧНИЙ СПАД ВПЛИВІВ СССР

Об'єднані Нації. — В минулу п'ятницю, 21 вересня, Совєти зазнали в дебатах Генеральної Асамблеї ОН поважної поразки. Йшлося про те, хто має репрезентувати південноазійську Камбоджу — чи попередній уряд Пола Пота, що був підтримуваний Комуністичним Китаєм, чи теперішній уряд Генга Самріна, що його настановив підтримуваний Совєтами В'єтнам, перевівши збройну агресію супроти Камбоджі. Не було ні одного промовця, який мав добре слово на адресу Пола Пота, який знесилив себе надзвичайно жорстоким володінням, винищивши фізично кількадесять тисяч своїх політичних противників-земляків.

Совєтський амбасадор Олег Трояновський назвав уряд Пола Пота „бандою злочинців" та боронив право уряду Самріна репрезентувати рух, як того, що тепер фактично панує в тій країні. Але багато інших промовців, включно з речником ЗСА Ричардом Петрі, вказували на факт, що теперішній прем'єр Камбоджі завдячує свою владу збройній інтервенції В'єтнаму, який все ще має на терені Камбоджі своє військо, і тому дозволити тому урядові репрезентувати Камбоджу в Об'єднаних Націях — рівнялось би схваленню збройної агресії, яку перевів В'єтнам, що противиться чартерові і духові Об'єднаних Націй.

Остаточно у тайному голосуванні перемогла думка, що юридично має право заступати Камбоджу давній уряд Пола Пота без уваги на його каригідну внутрішню політику і за таке становище голосували 71 членських держав проти 35, при чому 34 стримались і 12 було відсутніх.

Цей вислід голосування вважають за доказ значного послаблення впливів Совєтського Союзу в Об'єднаних Націях, особливо серед так званих „невтральних країн", які голосували проти рекомендації названого совєтського амбасадора.

У ПСИХІЯТРИЧНИХ ТЮРМАХ СССР ЗНИКАЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТВ'ЯЗНІ

Вашінгтон (УІС „Смолоскип". — Сюди дісталася вістка, що дисидентська московська Робоча Комісія для Розслідування Використання Психіятрії для Політичних Цілей у своєму найновішому рапорті ствердила, що багато політв'язнів, а серед них і українських, які були запроторені до психіятричних тюрем, в останніх роках безслідно пропали. Ані їхні рідні, ані приятелі не мають жадної вістки про них. В рапорті цієї Комісії подається такі прізвища українців:

1. Володимир Коломиєць із Білої Церкви, закінчив філологічний факультет Київського університету. Його заарештовано під закидом „антирадянської діяльности" в 1976 році, посаджено у Дніпропетровську СПШ (Спеціяльний Психіятричний шпиталь). Дальша доля невідома.

2. Леонід Єфимов, народжений в 1942 році, з Івано-Франківська. Заарештований під закидом „антирадянської діяльности" і слухання закордонних радіопередач. Ще в 1970 році він знаходився у Дніпропетровській СПШ. Доля невідома.

3. Віктор А. Колишенко, народжений в 1942 році, спортсмен, працював в кіностудії ім. О. Довженка. Пробував втекти закордон. Від 1972 року перебував в Дніпропетровській СПШ. Від 1977 року від нього немає жадної вістки.

4. Олекса Т. Бондаренко, народжений в 1936 році, закінчив Високу Школу в Криму, працював викладачем історії в Ростові на Дону. Від 1969 року знаходився в Дніпропетровській СПШ. Доля невідома.

5. Микола Куліш, народжений в 1941 році, з Дніпродзержинська. В 1971 році пробував втекти до Туреччини. До 1977 року знаходився у Дніпропетровській СПШ, відтоді доля його невідома.

6. Петро М. Муравйов, народжений в 1908 році. В 1959 році написав протестний лист М. Хрущову. Був засуджений на примусове лікування. Перебував у психіятричних шпиталях-тюрмах в Ленінграді, Сичовці, Дніпропетровську. Згідно з іншим повідомленням перебуває у ПШ в Донецьку.

7. Іван Осадчук, народжений в 1926 році. Пробував втекти до Румунії. В 1974 році перебував у Дніпропетровській СПШ. Звідти вивезений. Доля невідома.

8. Віталій Г. Онищенко, народжений в 1941 році, син українських засланців з Уралу, кількакратно пробував втекти закордон. Три роки провів у концтаборах Мордовії. П'ять років перебував у Дніпропетровській СПШ. В 1976 році переведений в Ташкент. Дальша доля невідома.

9. Петро М. Починок, народжений в 1929 році в селі Вільховець, Хмельницької области. Жив на Закарпатті. Інвалід останньої війни, сліпий. Ще від 1949 року його переслідувано за його політичні переконання. Перебував у психіятрич-

(Продовження на ст. 3)

Президентом Анґолі став Гозе Едуардо дос Сантос

Лондон. — Після смерти президента Анґолі 56-річного Агостіно Нето, який у 1970 роках вибився на чільне місце одного із ключових лідерів на африканському континенті, на його місце прийшов Гозе Едуардо дос Сантос, — інформує пресове агентство Ройтерс. Він займав пост президента цієї країни і правлячого Популярного Руху за Визволення. Пресові агентства передали це повідомлення до центрального комітету Популярного Руху.

Теперішній президент дос Сантос — це колишній перший прем'єр-міністер, міністер плянування та голова Крайової Плянувальної Комісії в уряді д-ра Нето. Він є членом політичного бюра правлячої партії.

Президент Нето, який був марксистом з переконання і тісно співпрацював із Совєтським Союзом і його союзниками, а зокрема з Кубою, війська якої перебувають на території Анґолі, однак, з уваги на поганий економічний стан, старався добитись визнання його режиму, сподіючись на одержання економічної допомоги, помер на післяопераційні ускладнення в Москві.

Появився п'ятий випуск „Інформаційного Бюлетеня"

Ню Йорк, (Ген. П. Григоренко). — Із датою „червень 1979" в Україні поширюється п'ятий випуск періодичного видання „Інформаційного Бюлетеня" Української Гельсінкської групи, а його одна копія наспіла на адресу ген. Петра Григоренка — голови Представництва тієї Групи на Заході.

Бюлетень разом з залучниками має великі формати рукописні та машинописні сторінки. В ньому знаходяться м. ін. такі документи: „Звернення до всіх матерів світу" зі закликом „Борімся за свободу Олеся Бердника", а впарі з цим нові додаткові інформації про цього видатного письменника, ув'язненого органами КГБ; розповідь „Доля людини — громадянина Української РСР" про Олександра Сергієнка, який тепер перебуває на засланні в м. Аян Хабаровського краю; заява члена Української Гельсінкської групи, арештованого згодом, Юрія Литвина голові КГБ України з 30-го травня ц. р.; інформації про суд над Василем Овсієнком, теж членом Української Гельсінкської групи; повідомлення про смерть в м. Інта (Комі АРСР) Василя Пікульського, який ще в 1950 році був засуджений на 25 років таборів суворого режиму; інформації про репресії КГБ у відношенні до різних українців, про переслідування релігії, нищення церков та ін.

Серед окремих документів Бюлетеня є декілька звернень і скарг члена Української Гельсінкської групи Василя Стрільцова, зокрема його заява про зречення зі совєтського громадянства.

У Бавнд Бруку посвятять пам'ятник на могилі поета О. Стефановича

Бавнд Брук, Н. Дж. (Б. Гошовський). — У жовтні ц. р. минає 80 років від народження одного з найвидатніших наших поетів сучасної доби, Олекси Стефановича. Його „Зібрані твори" появилися 1975 — у 5-річчя його смерти, а оце напередодні 10-річчя смерти заходами окремого Комітету споруджено пам'ятник на його могилі на цвинтарі-Пантеоні в Бавнд Бруку і в неділю, 7 жовтня відбудеться його посвячення, яке доверишть Владика Мстислав у співслуженні священиків. Посвячення буде о год. 12-ій вполудне, а опісля у місцевій церковній залі зберуться учасники, щоб вшанувати Поета. У програмі: слово письменника Уласа Самчука, мистецькі виступи, рецитації творів Поета і інше та спільний обід.

Пам'ятник побудований завдяки пожертвам шанувальників Поета — першу пожертву надіслав о. д-р П. Івахів, парох у Боффало, який опікувався Поетом в часі його передсмертної хвороби, згодом, наспіли чергові пожертви і їх виказ буде проголошений після закінчення акції побудови і сплачення коштів пам'ятника. Дальші пожертви Комітет просить надсилати на адреси: 1) Selfreliance Fed. Credit Union 108, 2nd Ave., New York,N.Y.,10003, acc. No.82 28, USA. 2) So-USE Credit Union,Acc.4667, 406,Bathurst St.Toronto,Ont Canada M5T 2S6.

Громадянський комітет будови пам'ятника очолюють письменник Улас Самчук у Канаді і д-р Михайло Данилюк в ЗСА, Діловий комітет очолює від Об'єднання Волинян у Торонто п. Іван Міщена. Члени Громадського комітету — це ред. Тоня Горохович, ред. Б. Гошовський, д-р Б. Стебельський, члени Ділового комітету пп. В. Гозюк, П. Шліхта, А. Степанюк та І. Шлапак.

Комітет сподіється, що українське громадянство, а зокрема земляки Поета — волиняни що численно прибудуть, щоб узяти участь у посвяченні пам'ятника і вшануванні Поета, що його творчість має найвищі оцінки таких українських літературних критиків, як: Юрія Клена, Є. Маланюка, Д. Донцова, д-ра Л. Луцева, д-ра М. Лози, а з молодших літературознавців Б. Рубчака, Б. Бойчука, І. Фізера і ряду інших. Хай це посвячення стане святом нашої культури — поклоном видатному творцеві нашої великої поезії.

ДОПОВІДЬ НА ПОШАНУ СВ. П. Д—РА М. МАНДРИКИ

Вінніпеґ, Канада (УВАН) — Заходами УВАН у Канаді, в неділю, 30-го вересня, в сороковий день смерти св. п. д-ра Микити Мандрики, колишнього президента й довголітнього члена Президії УВАН, відбудеться ілюстрована доповідь д-ра Олександра Барана, професора Манітобського університету, на тему: „Мистецтво Київської Руси". Слово про Покійного матиме д-р Ірина Любинська, науковий працівник у Манітобському університеті.

Ця поминальна доповідь відбудеться у залі читальні „Просвіта" при вул. Флора і МекКензі, о год. 7:30 ввечері.

Провідники чорних в Америці запросили голову ПВО до ЗСА

Бейрут, Ливан. — Десять провідників чорного зорганізованого суспільства в Америці, які прибули на Близький Схід для інформаційних і посередницьких цілей, перевели наради з головою екстремістичної Палестинської Визвольної Організації Ясіром Арафатом та запросили його прибути до Америки. Голова тієї чорної організації, пастор Джозеф Ловері, цілувався з Арафатом, а після закінчення наради з ним — усі приявні, включно з Арафатом, відспівали гимн негрів з часів Громадянської війни, що його дотепер співають чорні й білі американські ліберали.

Ця делеґація видатних муринських діячів мала в пляні відвідати також Ізраїль і перевести там наради з керівними колами Ізраїля, але уряд Менахема Беґіна відмовився дати їм дозвіл на в'їзд і заявив, що ніхто з членів уряду не буде з тими чорними говорити. Ізраїльців найбільше обурило те, що коли муринські діячі вимагали від Ясіра Арафата, щоби він і його організація відмовилися від засобів терору і прийняли принцип боротьби за свої права мирними засобами — Арафат відмовився і заявив, що він буде надалі боротися за „справедливі права палестинців", що рівнялося заповідженню дальших терористичних актів.

Повідомляють про скупчення совєтських військ на кордоні з Афґаністаном

Вашінгтон. — Американський уряд, почерез свого речника, подав до публічного відома про скупчення совєтських військ на кордоні з Афґаністаном, згідно з повідомленням „Юнайтед Пресс Інтернешенал" з 19-го вересня ц. р. Цю заяву проголошено у зв'язку з усуненням уряду Нура Могаммеда Таракі, що його повалено минулого тижня, при чому вбито десятки його оборонців.

Пост Таракі зайняв Гафізуляг Амін, знаний зі свого прихильного відношення до СССР.

Годінг Картер III, представник Державного департаменту сказав, що „ЗСА є проти будь-якої інтервенції в Афґаністані, з цієї причини, що вони є за стабільністю у цій частині світу".

Запитаний про виснення, чому американський уряд уважав за відповідне повторити публічно це становище, Годінг Картер III заявив:

„Нас повідомлено про посилену діяльність деяких совєтських військових частин на північ від совєтсько-афґанського кордону. Але ми не є в змозі підтвердити завдання тих частин, хоча ми продовжуємо стежити за їхньою діяльністю.

„Я не хочу і не буду пробувати ототожнювати характер тих з'єднань, чи їхнє значення, але ми повідомили уряд СССР про наше стурбовання у цій справі".

Він теж заявив, що відділ 400 совєтських вояків охороняє головне летовище Баґрам, яких 35 миль на північ від Кабулю.

Розалин Картер заявила, що її чоловік вдруге кандидуватиме на Президента

Орляндо. — У четвер, 20-го вересня ц. р., дружина президента Джіммі Картера Розалин Картер заявила, що її чоловік вибрав уже специфічну дату для проголошення своєї кандидатури на Президента ЗСА у виборах в 1980 році і що Президент проголосить своє рішення пізньою осінню.

Під час публічних виступів і збірки на президентську кампанію у Савт Каролайні та Флориді, п-і Розалин Картер старалася виелімінувати всілякі сумніви щодо політичних інтенцій Президента. Згідно з твердженням Евана С. Добелла, голови крайової кампанії Картер-Мондейл, дружина Президента, під час перебування у цих двох стейтах зібрала 250,000 долярів.

І хоча вона, виступаючи з промовою в Темпі, Фльо., не виявила точної дати проголошення поновної кандидатури Картера на Президента ЗСА, її ентузіястичними оплесками привітала публіка, зокрема при її словах: „Це тільки — початок, але Джіммі Картера номінують наново і його щераз виберуть".

Дружина Президента також сказала, що вони разом з президентом Картером передискутували всі пляни, включно із встановленням дати проголошення його кандидатури, а також розповіла про їхні плянування, які торкаються стратегії передвиборчої кампанії. Водночас на рівнок заповнила, що заява сенатора Кеннеді про його кандидатуру на Президента в ніякому разі не матиме впливу на їхню стратегію передвиборчої кампанії. Пані Картер також представила свої пляни щодо масової збірки для прид-

(Продовження на ст. 3)

Затискається кільце совєтської пропаґанди навколо школярів

Івано-Франківськ. — Київська „Радянська Україна" повідомляє, що відділ пропаганди і агітації Рогатинського райкому Компартії України, районний відділ народної освіти, районна організація т-ва „Знання" та дирекція районної кіномережі в Рогатинському районі, що на Івано-Франківщині, зорганізували для шкільних учнів лекції, на яких висвітлюються фільми — т. зв. кінолекторій п. з. „Під зорею радянської влади". Газета пояснює, що цей „кінолекторій" відбуватиметься з приводу „40-річчя возз'єднання західноукраїнських земель з Радянською Україною".

Після лекцій, що їх читатимуть учням учителі та члени т-ва „Знання", щоб повести учнів по лінії „формування комуністичних рис радянської людини, висвітлюватимуть ...особливі змістом фільми, про що свідчать уже самі їхні назви, ось вони: „Зустріч побратимів", „Розум, честь і совість нашої епохи", „В союзі єдиним", „Радянське Прикарпаття", „Твоя і моя юність", „Атлас Ілліча" та інші — в тоні „радянсько-іллічівської" пропаганди.

Члени трупи „Большого театру" бояться говорити про Козлових

Москва. — Пресове агентство Ройтерса подає з Москви, що сто сорок членів балетної трупи „Большого театру" повернулися з турне по ЗСА, в якому бракує трьох кращих танцівників балету. Александер Годунов у Ню Йорку заявив своє бажання залишитися в З'єднаних Стейтах Америки, а подружжя Леонід і Валентина Козлови — в Лос Анджелесі. Після втечі А. Годунова, Л. Козлов заступав його у сольових ролях, зокрема в „Лебединному озері" й „Ромео і Джульєта".

Коли західні кореспонденти звертались до членів трупи „Большого театру", то вони боялися розмовляти з ними, а ті хто відважився розмовляти, лаяли всіх трьох утікачів, а зокрема подружжя Козлових. Один із членів трупи заявив, що „Вони покидьки й зрадники. Вони зрадили свою батьківщину".

Танцівник Вячеслав Гордеєв, звичайно виступає зі своєю дружиною Надеждой Павловой, твердив, репортерам про те, що „Ніхто не шкодує за ними, тому що ніхто їх не любив". Він, мовляв, не може зрозуміти, чому вони залишили трупу, бож вони отримували найкращі ролі, а не були найкращими танцюристами.

Гордеєв висловлював ті ж самі думки, які були раніше сказані офіційними совєтськими чиновниками: „Вони не втрата для нас. Їх ніхто не знав, а тіт, хто знав, вже завтра забудуть їх".

Совєтські газети, радіо й телебачення ще до 19-го вересня нічого не згадували про те, що подружжя Козлових не повернулися до Совєтського Союзу, а залишився в ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Загроза Центральній Америці

У своїй промові по телебаченні в кінці липня ц. р. президент Картер заявив: „Я цілком не приписую Кубі причин змін в Нікараґуї, мовляв, зміна режиму в тій країні наступила як вислід загальної волі народу.

У тому самому часі американський пілот, який службово був в столиці Нікараґуи, Манаґуа, повідомив Пентагон, що він бачив як члени сандіністської хунти всідали до кубинського літака, який летів до Гавани. Ще кілька днів раніше американські розвідчі джерела повідомили про ще більш маркантну причасність кубинського уряду у сандіністській „революції" в Нікараґуї.

Широковідомі американські колюмністи, Ровленд Еванс і Роберт Новак у своїй статті з 1-го серпня 1979 року повідомили, що Джуліян Льопез, один з командантів кубинської тайної поліції (ДҐІ) провадив тайні операції проти Сомози з Коста Ріка. Цей факт і це, що тепер СССР має в Кубі штаб для командування бриґадою та факт, що в Кубі тепер перебуває 2,000 совєтських „дорадників" — говорять самі за себе.

Цікаво, що тоді, коли посилення совєтсько-кубинського зацікавлення у Центральній Америці є на порядку дня, цей розвиток подій Білий Дім або іґнорує або не бачить, хоча американські урядові аналітики Крайової Ради Безпеки є переконані, що скорше чи пізніше сандіністи встановлять свій власний марксистський режим.

Усякі успіхи й ласкаві слова на адресу Америки є тільки „замилюванням" очей для зовнішнього світу, — твердять згадані американські колюмністи.

Ці самі журналісти далі подають, що наступним завданням „совєтсько-кубинської" коаліції є поширення марксизму на такі сусідні країни як Ель Сальвадор, Ґватемаля і Гондурас. Про це одверто говорив 20-го липня ц. р. Рамон Санчез, високий представник Куби, у своїй промові для членів редакції журналу „Форейн Полісі", у Вашінґтоні, в якій він відкрито сказав, що Куба буде висилати „всяку допомогу", включно зі зброєю, для повстанців в Ель Сальвадорі, Ґватемалі і Гондурасі.

У своїй промові 24-го липня ц. р. президент Картер також сказав, що в справі Нікараґуи „ми працювали так близько як тільки ми могли без вмішування у внутрішні справи цієї країни", ми залишили їм рішення „яку форму правління вони самі бажають встановити".

В опінії тих же американських журналістів політика Картера була рішучо інтервенційною проти режиму Сомози й в користь сандіністів. Американський натиск довів до того, що Ізраїль і Ґватемаля здержали військову допомогу для національної ґвардії Нікараґуи. Рівнож американський уряд відмовився доставляти зброю для національної ґвардії навіть тоді, коли ген. Сомоза пропонував свою резиґнацію. У результаті, національна ґвардія склала зброю, уможлививши сандіністам осягнути „остаточну перемогу".

Деякі високі члени адміністрації прямо не могли повірити в це, що робиться, називаючи поступовання Вашінґтону „божевіллям". Ці самі високопоставлені урядовці твердили, що уряд ЗСА повинен був зіґнорувати ліву пропаганду в Америці та закордоном і далі піддержувати уряд Сомози, бо хоча він по суті несприємливий, але все ж таки не марксистсько-комуністичний.

Нікараґуа пішла на другий бік барикади, але процес опанування комунізмом Центральної Америки піде вперед згідно з „теорією доміно". Хіба щоб Америка та інші країни Центральної Америки врешті зрозуміли повну небезпеку, що її несе „революція" для цілої Західньої Півкулі та почали протидіяти згідно з інтересами поодиноких країн та цілого континенту. Покищо загроза комунізму для країн Центральної Америки не зменшилась і тому є конечною рішуча протидія уряду ЗСА поки не запізно.

МИРНЕ І ПРИЯЗНЕ ВІДНОШЕННЯ МІЖ КИТАЄМ І ТАЙВАНОМ?

(М. Б.) — В офіційному „Бейджінґ" (кол. Пекінґ) рев'ю" з 31-го серпня ц. р. ч. 35 появилась незвичайна стаття під заголовком „Пропонується морський транспорт між суходолом і Тайваном", в якій пишеться, що „Китайське міністерство сполучень виявило надію, що незабаром будуть переведені переговори між департаментом транспорту на Тайвані з метою відновити якнайскоріше пасажирський і вантажний транспорт між суходолом і Тайваном".

Таку заяву склав 18-го серпня міністер сполучення Зенґ Шенґ репортерам пресової аґенції Ксінґуа й іншим китайським журналістам.

Міністер сказав, що Тайван був відмежований від суходолу впродовж 30 літ. Відновлення морського транспорту уможливить землякам по обох боках моря відвідувати свояків та економічний і торговельний обмін.

Міністер заявив: „Ми надіємося, що департамент зв'язків на Тайвані вишле до Пекіну або в якесь інше місце делеґатів, щоб переговорювати з ними. Ми готові теж вислати в кожний час делеґацію на переговори до Тайвану. Коли досягнемо порозуміння, ми готові започаткувати пасажирське сполучення до Тайвану з Шанхаю, Ґвангжов, Ксіємен і інших портів. Ми приготовили теж кораблі для вантажного сполучення в обидві сторони"

Міністер зауважив, що портові міста як Шанхай, Ґванджов, Квіндао, Тіянджінґ, Дам'ян і Нінґбо приготовані приймати торговельні кораблі з Тайвану та забезпечити їх паливом і припасами, як теж вітати моряків на тих кораблях.

На запит міністер додав, що моряки з Тайвану будуть у портах втішатись такими самими привілеями як їхні товариші на суші". Це так у китайському офіційному органі.

Ця увертюра з боку Китаю дуже цікава. Вона вказує, що китайці погодились з напівнезалежним існуванням Тайвану, не готують ніякої агресії на Тайван і подібно тому, як Китай використовує для себе — як вікно у світ — Гонґ Конґ, так, мабуть, плянує використати і Тайван для розбудови своєї економіки. Через Тайван можуть діставатись до Китаю здобутки західньої технології і продукти, які потрібні Китаєві. Бажають китайці відкрити собі шлях для підривної роботи та комуністичної інфільтрації? Можна мати таке підозріння. Та якщо йдеться про інфільтрацію, то такого впливу боятись би радше комуністам, чим навпаки, бо кожний китаєць на суходолі зустрічаючись із тайванцями може запитати себе: чому на Тайвані добробут, а у нас біда? Виходить, що розумні китайці є насправді на шляху наладнання добрих взаємовідносин з Тайваном у власному і для Тайвану інтересі. Вони не доктринери, чи пак перестали ними бути, якими є кремлівські мудреці.

Можно також здогадуватися, що в ході теперішніх переговорів з Китаєм, американська сторона заявляла про забезпечення Тайвану перед агресією з суходолу і це можливо переконало Китай, що статус кво на Тайвані — це корисна і для Китаю і для ЗСА розв'язка.

Український лікар осягнув незвичайні успіхи

Чікаґо, Ілл. (О. Ш.). — Щоденник „Чікаґо Трібюн" з датою 24-го червня ц. р. помістив статтю п. з. „Чудесне прищеплювання відтятих рук".

Статтю підписав п. Рональд Котуляк — редактор для справ науки.

На вступі є фото п. Л. Елізандо, який підносить тягар пришитою рукою, яка була відтята два роки тому. Потім читаємо: „Революція в операції відтятих рук надобре зачалась у 1970 році. Тоді спеціяльна група операторів у шпиталі Кук Кавнті зачала цю техніку у Чікаґо і доконує операцій, про які передше думалось, що вони неможливі.

Уживаючи мікроскопів до побільшення тонесеньких нервів і кровних судин ті лікарі наполегливо сполучують ніжні органи голками і нитками так тоненькими, що голим оком вони майже невидні. Щоб їх руки не дрижали, їм не можна пити кави ні перед, ні під час операцій, яка звичайно триває 10-23 годин.

Довгими вправами ці лікарі допровадили їхню техніку до досконалости, яка творить чуда. І наводить автор імена шістьох пацієнтів, які перейшли такі операції прищеплення рук і кожен з них, по відносно короткому часі, повернувся до свого попереднього заняття і пришитою рукою може погодитись і защіпати ґудзики від сорочки.

Автор зазначує, що ці операції перевів з найбільш незвичайними успіхами д-р І. Білос. На 31 відтятих пальців він мав 91 відсотків успіху.

Потім є поміщене фото д-ра Білоса, де він усміхнений після такої кільканад-

(Продовження на ст. 3)

Марта Тарнавська

МЕМУАРИ ЛЕОНІДА ПЛЮЩА*

Не часто трапляється — на жаль — що книжка українського автора знаходить розголос і серйозне обговорення в американській пресі. Такою рідкісною увагою втішаються під цю пору мемуари Леоніда Плюща, що появилися двома окремими виданнями: французькою мовою під назвою „Dans le carnaval de l'histoire" у паризькому видавництві „Seuil" 1977 року та англійською мовою під назвою „History's Carnival" у видавництві „Harcout, Brace, Jovanovich" 1979 року. Рецензійні нотатки про ці мемуари появилися досі у таких фахових виданнях, як „Library Journal", „Booklist", „Kirkus Review", „Publishers Weekly"; були ширші огляди в „New Leader" і „New York Review of Books", а „New York Times" помістив аж дві рецензії: одну, Реймонда Андерсона, з портретом Леоніда Плюща у щоденнику, другу, Пітера Реддевея, з ілюстрацією та цитатами з книги на цілу третю сторінку престижевого тижневика „New York Book Review". Напевно будуть ще й інші критичні відгуки.

Чому така увага цим мемуарам? Передусім, важливу ролю тут грає сама особа автора. Леонід Плющ, український математик з Києва, що став активним діячем дисидентського руху в Україні і був за цю свою активність покараний психіятричною лікарнею, — це сьогодні людина із світовою славою. Його успішне звільнення було наслідком протестів і зусиль дуже різних і часто несумісних собі груп: гуманітарних організацій, таких як Міжнародна Амнестія та Червоний Хрест, професійних організацій — Міжнародного Комітету Математиків та Американської Медичної Асоціяції, українських самостійників у вільному світі, видатних постатей російського дисидентського руху, жидівських антикомуністичних організацій, а навіть французької комуністичної партії. Друга причина успіху мемуарів Плюща — факт, що вони вийшли у світ під фірмою видавництв світового маштабу, вадавництв із солідною репутацією, що дбають про культуру своїх видань і вміють виводити ці видання на широкий світовий книгарський ринок. Третьою — і з усіх найважливішою — причиною успіху — це самі мемуари. Американський книжковий ринок під цю пору повний літератури про дисидентський рух в СССР. Мемуари совєтських дисидентів давно перестали бути новинкою і стали повсякденним явищем. Факт, що в такому видавничому кліматі книга Плюща не тільки витримує конкуренцію, але і звертає на себе увагу, говорить вимовніше, як повний суперлятивів комплімент.

„Карнавал історії" навряд чи має шанс стати популярним „бестселером" для багатомільйонової маси читачів. Немає в цій книзі сенсаційних ревеляцій і написана вона не так, щоб полонити читача всеціло, щоб примусити його поспішати від сторінки до сторінки, не відриваючись. Навпаки. Це книга рефлексійного, вдумливого автора і призначена вона для рефлексійного, вдумливого читача.

„Карнавал історії" визначений у підзаголовку як „автобіографія дисидента". Композиція книги справді побудована на хронологічній автобіографічній канві: розповідь навіть починається зовсім стандартно від факту народження Леоніда Плюща в родині українського робітника в Киргизії в 1939 році. На відміну від багатьох інших автобіографій, одначе, в „Карнавалі історії" особа автора не домінує, не стоїть навіть як центральна тема книги. В читача навіть складається часом враження, що автор у своїй вийнятковій скромності, свідомо чи підсвідомо відсуває себе на задній плян, що це книга не так про життя Леоніда Плюща, як книга про життя й суспільно-політичні проблеми сьогоднішнього Совєтського Союзу, зокрема ж совєтської інтелігенції. Як ніодна, мабуть, книжка дотепер, „Карнавал історії" живо й переконливо передає інтелектуальний клімат України на переломі 1960-1970-их років.

Леонід Плющ — людина високої інтелігенції та широких інтелектуальних горизонтів. Математик за фахом і освітою, він працював науково кілька літ в Інституті Кібернетики в Києві, але поле його зацікавлень включає філософію і психологію, політичні науки і історію, мову і літературу. Він критично досліджує телепатію, „йогу", гіпнозу. Плющева лектура белетристики включає не лиш російських та українських клясиків, але й модерних письменників заходу, таких як Кафка, Сартр, Камю, Йонеско, Бекет. Каже Плющ про своє захоплення театром абсурду: „Оце й був справжній реалізм.

* Leonid Plyushch, „HISTORY'S CARNIVAL; a dissident's autobiography". With a contribution by Tatyana Plyushch. Edited and translated by Marco Carynnyk. New York and London: Harcourt Brace Jovanovich, 1979. xvii, 429 p. (A Helen and Kurt Wolff book) $14.95.

(Продовження буде)

Роман Завадович

ОСТОРОГА ЧИ ДЗВІН НА ТРИВОГУ?

„Українські діти — наше майбутнє", збірник виховних матеріялів, видання Гуртка Прихильників Української Дитини з нагоди Міжнародного Року Дитини, редактор Ярослав Чумак, видавництво „Добра Книжка", Торонто 1979.

У слід за цією публікацією появився цього року черговий 300-сторінковий збірник-антологія, присвячений справам виховання українських дітей і молоді на поселеннях. Увага в ньому звернена передусім на стан, у якім опинилася наша молодь у сьогоднішніх умовинах.

З того часу, як народилася в Україні окрема література для дітей і молоді (приблизно 100 років з гаком тому), донедавна в нас не було спеціяльних публікацій, у яких була б розв'язана проблема виховання із зверненням уваги на його найважливіший компонент — дитячу літературу з її історією, сучасним станом, вимогами тощо. Цю дошкульну прогалину частково заповнила щойно в 1965 році 350-сторінкова книга під ред. Б. Гошовського „Ми і наші діти", своєрідна мала енциклопедія або підручна книга для батьків, що хочуть добре виховати дітей, а передусім самі приготуватися до ролі свідомих виховників.

Навіть при побіжнім перелистовуванні книжки зразу вам впадають в очі статті пера ред. В. Барагури — „Чому Івась не чатає" та „Чвертьстоліття навчальної і виховної ролі „Веселки". Ці матеріяли зглибока заторкують ролю рідної літератури, книжки й преси у вихованні молодого покоління. Близько до них підходить нарис Христі Грейнджер „Соняшна країна", про виховну ролю казки. Разом із цим пов'язують коротші нариси-есеї чотирьох авторів, що з різних кутів насвітлюють проблему виховання нашої молоді, що опинилася в особливо загрозливому становищі. Можна сказати, що зміст публікації „Українські діти — наше майбутнє" — це голосний дзвін на тривогу. Автори вказують на негативні явища в побуті української громади. Ці явища щораз глибше вгризаються у стиль її життя: відсіяння від рідних осередків, від'ємне наставлення до українського життя, мови і культурно-духових інтересів, брак віри в себе, занепад релігійного духу, прояви відчуження молоді від церкви і, навіть, рідного дому-родини. Спостерігаємо занепад авторитетів, природної дисципліни, вплив „модерних" псевдотеорій, що часто відкликаються до нижчої природи людини.

Публікація окрему увагу звертає на ролю родини й школи, які в багатьох випадках не можуть подолати свої завдання. Родина-батьки занедбують етично-моральне виховання дітей, школа обмежується даванням знання, а не виховує характеру. Фільм і телевізія псують молодь, розбуджуючи сліпі інстинкти. Сьогоднішні діти не мають у світі багато приятелів, — читаємо у вступнім слові, — твориться неписана змова проти дітей, сучасне зло іде походом проти дітей.

Завданням згаданого збірника — нагадати громадкоськості її занедбання щодо власних її дітей, її провину перед Богом і народом. У статті „Релігійне виховання" підкреслено, що „наш світ може урятувати тільки українська християнська родина". Автори ставлять перед нашою громадою такі вимоги: зберегти рідне довкілля з рідною Церквою і школою, привернути виховну ролю родини, привернути рідному друкованому слову його нічим не замінену ролю у вихованні — одним словом, виховати шляхетну людину, міцну фізично і духово, яка могла б стати проти сьогоднішнього світового зла і його перемогти. Частину книги займає вибір з української літератури для дорослого читача, але з темою про дітей. Це свого роду виклад психології дитини, переданий у белетристичній формі. Така антологія має за завдання на прикладі з життя показати читачеві духовний світ дитини і той її відтинок віку, в якому — і тільки тоді — вона стає людиною — доброю або злою на ціле життя, залежно від обставин. Як же ж часто легковаживши дітей і занедбавши свій батьківський обов'язок, ми відбираємо їм можливість призначений їм Богом обов'язок обновляти світ, зробити його кращим.

Щоб наш загал усвідомив собі вартість збірника та ознайомився зі завданнями, які він має перед собою, треба його поширити серед батьків, виховників і прихильників молоді. Бо дійсно стоїмо перед „12-ою годиною". Час пробудити свою совість і в Році Української Дитини почати справді діяти, а не тільки говорити.

(Кінець)

Мирослав Данило Німців

„ПЕРШИЙ РАЗ В ЛЮРДІ"

Позаду залишив я Вашінгтон, весь заквітчаний весною, повний чару нової пори року, що невідклично все вертається до нас.

Коли приїхав я, чи радше прилетів до Парижу, на летовище Шарля де Ґолля, захмарене небо, неначе неприязно зустріло мене, заповнило весь паризький горизонт. Було холодно, я змерз, жалував що не взяв з собою теплого одягу... Тут перше травня — урядове свято. Але це не зменшило руху на вулицях чи на шосе поміж летовищами де Ґолля і Орлі, де я мав всісти на інший, „домашній" літак та летіти до Люрду! Я вдоволений сидів в автобусі загорнувшись у дощевик. Не диво, бо кілька днів пізніше в Парижі упав сніг! І так на кілька годин пригадала себе французам цьогорічна зима, яка була досить дошкульна та спричинила немало шкоди на полях та в садках.

Їзда із одного летовища до другого тривала більше години. Цікаво мені було зауважити на автостраді, що в тих місцях, де вона проходила поміж будинками, зроблені спеціяльні загороди акустичного порядку з метою охороняти мешканців від гамору автового руху. Це мені дуже подобалося. Висота та форми таких загород — плотів мінялась, та випуклі чи вгнуті форми відбивали звуки переїзджаючих автомобілів. Щасливі парижани!

На летовищі Орлі, при воротах контролі ніхто не розумів англійської мови. Літак скоро та точно залишив Париж, а я сидів на переді літака, який має лиш кілька місць у „хвості" літака для курців. Я з цього був дуже задоволений. Обслуга літака побіч французької мови заповідала теж по-англійському. Дивлячись почерез малі віконьця літака, я пильно стежив за краєвидом будучи перший раз у Франції. Скрізь були оброблені поля, використовуючи кожен куток землі. Коли літак приблизився вже до Піренеїв, білі хмари скоро пересувались, неначе перескакували з одної гори на другу. В самому Люрді летовища немає. Одне летовище обслуговує три містечка: Люрд, По та Тарб. Коротший як одна година лет закінчився щасливо.

На летовищі вітали мене о. Василь Прийма, парох Люрду та південної Франції, о. Когут із півночі, та ще кількох українців. Малим автом ми заїхали до української вілли „Почаїв", закупленої вісім років тому українським товариством Св. Андрія. Дім великий з довгими ганками, всього п'ять миль від Люрду. Тут перебувають під час сезону наші сестри, цього року дві із Югославії, Віра і Ксеня, які під проводом старшої канадійки приняли нас смачним обідом, після якого Отці взяли мене автом оглянути нову закуплену посілість для церкви. Це вілла „Святого Хреста" в самому Люрді, із гарною площею засадженою соснами, пальмами та іншими деревами з півдня. Ця вілла — це старий дуже будинок, із грубезними стінами-мурами, дуже добре збережений, розташований на чотирьох поземах, із бальконами, верандами, із яких бачити прекрасні краєвиди Люрдських гір. Дім має з півночі добудови старшого походження, які дуже добре пов'язані архітектурно із первісним будинком спеціяльної архітектури, із високим дахом, мансардами, великими вікнами з віконницями та кам'яними оформленнями всіх отворів та наріжників будинку. Вздовж існуючого дому посілість продовжується аж до рогу, де збігаються дві вулиці, неначе обіймає цілу посілість із трьох сторін. Мурований, камінний пліт відділяє власність від вулиці. Розмір площ 62 на 30 метрів, цебто 200 на 100 стіп по американськи, а будинки — 18 на 10 метрів, цебто приблизно 57 на 32 стопи. Вздовж від дому до кінця посілости майже 40 метрів. Отже це на церкву.

Повернувшись до вілли „Почаїв" я негайно почав свою працю над проєктом церкви, до якої вступні скечі виготовив ще в Америці, згідно із моєю старою засадою завжди приготовлятись до праці заздалегідь.

Виринуло питання, чи церква має бути відділена від існуючого дому, а чи до нього добудована? Мої шкіци з Америки показували церкву добудовану до будинку. До розв'язки цього питання взято під увагу наступні моменти: розв'язка архітектури мусить взяти під увагу архітектуру дому та архітектурний характер Люрду як цілости; міська управа в Люрді є в руках соціялістів; питання ставлення до нашої будови латинського місцевого епископа та чи одинока українська церковця не стане малою „конкуренцією" великої латинської базиліки побудованої понад чудотворною печарою Св. Бернадетти, де вона мала візії Матері Божої. Беручи під увагу всі наведені моменти остаточне рішення зроблено під впливом слідуючого факту. В закупленій віллі находиться мала капличка в одній із кімнат, дозвіл на яку дав ще Папа Пій XI! Відповідне лист висить на стіні цієї кімнати.

Отже одна проблема майже розв'язана! Маємо віллу із каплицею, яка була апробована самим Папою. Нам слід лише розбудовати каплицю, не міняючи добудовою нової церковці характер існуючої посілости. Бо на цій посілості каплиця існує вже кілька десятків років! В цей спосіб наша українська позиція скріплюється в умовах чужого оточення, яке не мусить бути прихильним до української справи тут в Люрді.

Переді мною, як архітектом постало питання проєкту церковці добудованої до існуючого дому, враховуючи історичний стиль, щоб у такий спосіб створити архітектурне пов'язання в одну архітектурну цілість. При цьому треба звернути увагу на архітектурний характер цілого Люрду, бо ми довідалися, що в місті Тарб (якому підлягає Люрд) існує спеціяльна комісія, яка перевіряє всі проєкти та дбає, щоб історичний характер Люрду був збережений, відкидаючи всі можливі „дисонанси", якими архітекти пробували би внести в устійнену архітектуру цієї округи.

На протязі кількох днів інтенсивної праці, серед холодної погоди, я виготовив вступний проєкт, який включав також перебудову існуючої вілли, додаючи до неї будову других сходів, від пивниці до третього позему, новий санітарний вузол та одну нову житлову кімнату. Поміж існуючою будовою та церковцею, запляновано просторий вестибюль із входами з двох сторін, щоб мати вхід до нової церковці по східній стороні вілли. Церковця простягається дальше у східньому напрямі, закінчуючись святилищем зверненим до сходу згідно із церковною традицією та приписами обряду.

Церковця розташована на поземі трьох стіп над землею, з входами з обох кінців, просторим святилищем, відділеним від вірних іконостасом на цілу височину церкви із трьома ярусами ікон, а по середині найбільша ікона Люрдської Матері Божої. Церковця запланована на чотирьохраменному хресті, центр завершений великим відкритим з середини куполом, а рамена завершені чотирьма куполками, які є закриті з середини церкви. На наступному поземі розташовані хори, які через відкритий балькон сполучаються із існуючим домом. Можна накрити цей перехід, але незвичайні мальовничі краєвиди з цього балькону промовляють радше залишити його відкритим.

Під церковцею находиться мала заля розміром 35 на 30 стіп для сходин та музею. Запляновано теж сховища та, очевидно, перехід до існуючого дому почерез малий вестибюль.

Проєкт ми показали міському правлінню Люрду та сусіднього міста Тарб, як вищому адміністраційному центру, де головний архітект схвалив проєкт, обіцюючи повну піддержку при остаточній апробаті проєкту. Він признав проєкт, як дуже добре архітектурне пов'язання існуючого дому з добудованою церковцею.

Тепер залишилося виготовити проєкт у всіх деталях. Мій побут в Люрді кінчався. На закінчення я оглянув славну печару, де св. Бернадетта мала візії Богоматері, та базиліки побудованої понад скалою. Смачна джерельна вода із печари є доступна людям у численних криницях. Місто заповнювалось численними прочанами, зокрема тому, що цього року минуло сто років від смерти цієї святої. Довкруги печери панувала взірцева тишина, якою прочани віддавали честь святому місці. Моє серце радувалось та я у щирій молитві дякував, що зміг сюди приїхати, хоча про цей не мріяв. Франція все здавалась мені далекою, а тепер стала так близькою.

Повертаючись я ще заїхав до північної Франції, до міста Маквиллер, де о. Когут має величаву посілість: 10 акрів, два будинки, сад та город. Крім каплиці, мешканевих кімнат, тут містяться просторі ідеальні, кляси, заля з сценою тощо. Відбуваються тут літні табори молоді, з'їзди та Курси Українознавства Українського Вільного Університету в Мюнхені. Та посілість — це гордість українців у Франції, вона коштувала б в Америці кілька мільйонів долярів. До посілости прилягають розкопи

(Продовження на ст. 3)

„ПЕРШИЙ РАЗ У ЛЮРДІ"

(Продовження зі стор. 2)

Проєкт церкви Пречистої Діви Марії в Люрді (Інж.-арх. Мирослав Д. Німців).

старинних римських будівель, що становлять сенсацію минулих кількох років.

Вернувшись до Америки, я виконав проєкт з усіма деталями та переслав поштою до о. Прийми. Його внесено до уряду на апробату. Юнія французьких архітектів приняла мене в свої ряди та дозволила підписати мій проєкт, що є великою честю для українського архітекта.

О. Василь Прийма просив мене передати привіт та подяку всім численним жертводавцям в Америці та Канаді за надіслані пожертви. Просив не забувати про потребу дальших пожертв, щоб можна почати будову в деякому розумінні першої у Франції нашої церкви у 1980 році. Всі інші церкви у Франції — це скорше каплиці при будинках без зовнішньої української архітектури. Наш Блаженніший Патріярх Йосиф ще у 1971 році, у своєму листі із 18-го грудня до о. Прийми писав: „Дай Боже щоб Ви здвигнули в Люрді свою церкву і свою станицю. Гроші збирайте, а я чимось допоможу".

Таму в імені о. Прийми проситься присилати дальші пожертви (банковим чеком з дописокою — Франція) на таку адресу: Monsieur l' Abbe Wasyl Pryjma 27, rue Adolphe-Coll B.P. 3168, 31025 Toulouse Cedex, Toulouse. France.

П.С. Коли ця стаття була вже набранна до друку, інж. Мирослав Данило Німців, автор статті, отримав лист з французького міністерства про дозвіл на будову українськоі церковці в Люрді.

НОВИНИ З УКРАЇНСЬКОГО...

(Закінчення зі стор. 1)

„Деякі парадокси української бібліографії та її невідкладні завдання". У тому ж числі теж стаття магістрантки Гарварду — Ольги Андрієвської: „Тріюмф партикуляризму: кубанські козаки в 1917 р."

А у відділі рецензій Христина Воробець подала широкий огляд книжки д-ра П. Магочого про „Творення національної ідентичности: Підкарпатська Русь, 1848-1948". Досі віднотовано понад 30 прихильних рецензій на ту 640-сторінкову книгу.

Згідно з офіційним реєстром навчальних курсів Гарвардського університету, в академічному 1979/80 році відбуватимуться: 4 курси української мови, 4 курси українського літературознавства, 8 курсів історії України, як також регулярні кожнотижневі — загальний та спеціялізований семінари українознавства.

Крім того шість інших курсів при обговорюванні східньоевропейської проблематики займатимуться в значній мірі українською тематикою.

У вересні цього року розпочато серію платних оголошень в „Свободі". Це — виказ прізвищ найновіших жертводавців і сум вплат в 1979 році на українські студії в Гарварді.

Найбільш видатними жертводавцями 1979 року посьогодні є: Петро Яцик, Павло і Фені Беци, Василь і Лідія Киї, Ярослав і Ольга Дужі, 17-ий Відділ СУА в Маямі та Софія Гаєвська. Крім цих осіб вплинули теж датки від понад 600 жертводавців.

У ПСИХІЯТРИЧНИХ...

(Закінчення зі стор. 1)

них шпиталях в 1949-1951 роках, а згодом в 1962-1966 роках. Дальша доля невідома.

10. Іван Придиба, народжений в 1929 році. В 1960 роках його притягнено до відповідальности за участь в українському національно-визвольному русі. В 1970 роках перебував у Дніпропетровській СПШ. Дальша доля невідома.

11. Василь Г. Тирш, народжений в 1911 році, колгоспник з Тарнопільської области. Домагався законности в колгоспі. В 1970 роках перебував у Дніпропетровській СПШ. Був виписаний у місцевий шпиталь. Дальша доля невідома.

12. Анатолій Яворський, народжений в 1956 році. Пробував втекти на Захід почерез Чехо-Словаччину. Перебував у Дніпропетровській СПШ. Дальша доля невідома.

13. Латишев (біографічні дані невідомі), учитель з Чернігівщини. Перебував у Дніпропетровській СПШ. Дальша доля невідома.

Вищезгадана Комісія подає також таку інформацію про д-ра Миколу Плахотнюка: перебуває у Черкаському обласному психіятричному шпиталі в Смілі. 5-го березня 1979 року медична комісія рекомендувала звільнити Плахотнюка. Він очікує рішення суду у цій справі.

Розалин Картер...

(Продовження зі стор. 1)

бання фондів на передвиборчу кампанію, яка охопить цілу країну, враз з приватними домамй; при цьому вона заохочувала, щоб всі старалися їм допомогти в цій справі.

Пані Розалин Картер подала вияснення, чому Джіммі Картер досі не проголосив ще своєї кандидатури, хоч до цього намовляли його дорадники. Причину цієї проволоки вона пояснила цим фактом, що будучи Президентом, Джіммі Картер зайнятий вирішенням багатьох важливих державних справ, і „для нього не саме і є пора бути рішучим і сильним", а не включуватися в різні політичні заяви чи метушню пов'язану зі справами виборчої кампанії.

На кожній зупинці п-і Розалин Картер асистував Боб Ґреґем, губернатор Фльориди та інші високі урядовці стейту, які стійко і льояльно підтримують Картера. Беручи до уваги ентузіястичне привітання дружини Президента і підтримку високих стейтових урядовців, включно з губернатором стейту, американські аналітики твердять, що в голосуванні при виборах цей стейт буде виразно по стороні президента Картера.

Український лікар...

(Продовження зі стор. 2)

цятьгодинної операції, подає такі завваги: „У випадку відтяття руки, чи пальця, дуже важливо дати відтятій частині тіла належне охолодження, щоб запобігти відумиранню клітин. Найкраще її зараз завинути в ґазу і покласти перше в пластикову торбу, а потім разом із торбою покласти до ледяної води. Ніколи не можна класти відтятої частини тіла безосередньо на лід, бо тоді завмирає тканка і нищаться клітини".

Нитка до зшивання є така тоненька, що нею можна зішити перетятий людський волосок, але мікроскоп є такий сильний, що під ним вилки до їди набирають величини 14 і пів фута, маленька артерія виглядає, як шнур. Тільки завдяки такому побільшенню операція є можливою. Д-р Білос вже має у цій ділянці ортопедії свій винахід, тобто прияд, що його він зачав успішно уживати при злучуванні зломаних костей — він в продажі називається „Білос Пін".

Д-р Білос є членом Українського Народного Союзу, „Провидіння" і парафії св. Йосифа у Чікаґо. Під сучасну пору він провадить у Чікаґо в університетському шпиталі вишкіл резидентів, які спеціялізуються у пришиванні відтятих рук і пальців.

Слава Ісусу Христу!

ЗВЕРНЕННЯ ТОВАРИСТВА СВ. СОФІЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ в ЗСА

Високопреподобні й Всечесніші Отці!
Дорогі Миряни!
Вельмишановні Пані й Панове!

Кожний з нас знає, який великий вклад у національну і церковну справу вніс Блаженніший Патріярх Йосиф своїм Ісповідництвом Віри, своїм авторитетом і своєю працею. Мимо великих перешкод Москви і несприятливих для Української Католицької Церкви умовин у Ватикані у минулому, наша Церква сьогодні стоїть твердо на своїх позиціях. За словами нашого Патріярха, „справу Церкви від національних первнів неможливо відділити... Хто є українцем-християнином, той є теж українським патріотом". Тому Патріярхат, це перший крок до національного усамостійнення та відродження державности України.

Для забезпечення діяльности установ Патріярхії, Блаженніший Патріярх Йосиф створив та очолив Корпорацію „Св. Софія" у Римі, яка є правним власником усіх надбань Патріярхії. В країнах Вільного Світу, Блаженніший оснував крайові корпорації, одною з яких є Корпорація Св. Софія у ЗСА з осідком у Філядельфії. Блаженніший Патріярх поблагословив створення Патріяршого Фонду Товариства Св. Софія, який розпочав свою діяльність у 1977 році. До цього часу на конті ПОСТІЙНОГО ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ є вже поверх 360,000.00 американських долярів не враховуючи спадків і записів.

Наш клич цього року є осягнути ОДИН МІЛЬЙОН долярів. Тому ставайте всі будівничими та меценатами Постійного Патріяршого Фонду та складайте пожертви при всяких нагодах, в часі збіркових акцій, чи безпосередньо посилайте на адресу корпорації. Ставайте **членами-добродіями** Патріяршого Фонду жертвуючи 500.00 долярів і більше, **фундаторами** — 1000.00 долярів і більше та **меценатами** — 5000.00 долярів і більше.

Цього року відзначаємо 40-річчя єпископського служіння Блаженнішого Патріярха Йосифа І. Нехай не буде нікого між нами, хто не зложив би в цьому ювілейному році щирої пожертви на Постійний Патріярший Фонд. Це буде найкращий наш дар любови для нашого Патріярха.

Всі пожертви на Товариство Св. Софія можна відтягати від податку. Податкове число Товариства Св. Софія є IRS No. 23-74380645. Чеки чи т. зв. моней ордери, прохаємо пересилати на:

ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION
OF UKRAINIAN CATHOLICS, INC.
7911 Whitewood Road • Philadelphia, Pa. 19117

З ХРИСТИЯНСЬКИМ ПРИВІТОМ:

Д-р Романа Навроцька — *Місто Голова*
Д-р Роман Осінчук — *Голова Комісії Патріяршого Фонду*
Інж. Юліян Головчак — *Скарбник*
Проф. Леонід Рудницький — *Секретар*

Жертвую ☐, декларую ☐ суму .... дол.
на Патріярший Фонд

Ім'я та прізвище ....

Адреса ....

Вшановуючи пам'ять
бл. п. д-ра Тита Запуцького
складаємо 100.00 долярів
на Гарвардський Центр Українських Студій.
Д-р Теодор і Міра ЗАПУЦЬКІ

У ДЕСЯТУ, ЩЕ І ЩЕ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ (30-го вересня) нашого Найдорожчого і Невіджалуваного МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

сл. п. Протопресвітера Д-ра ВОЛОДИМИРА ЛЕВИЦЬКОГО

бувшого Старшини-Учасника Визвольних Змагань України, громадського діяча на Рідних Землях, організатора шкільництва, генерального секретаря Українського Національного Об'єднання в Берліні та соборника-священика в ЗСА —

рівночасно,

У ДЕВ'ЯТНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ нашого Дорогенького СИНА, БРАТА І ВУЙКА

бл. п. ІГОРЯ ВОЛОДИМИРА ЛЕВИЦЬКОГО

пластуна-юнака

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ ПАНАХИДИ

в неділю, 30-го вересня 1979 року

о год. 11-ій ранку, в Українській Православній Церкві св. Арх. МИХАЇЛА в МІННЕАПОЛІСІ, Мінн.;

в Українській Православній Церкві ВСІХ СВЯТИХ, при 11-ій вул. в НЮ ЙОРКУ

та на Українському Православному Цвинтарі св. Андрія, над МОГИЛОЮ в С. БАВНД БРУКУ, Н. Дж., о год. 12-ій дня.

Про спільні молитви за спокій Душ Спочилих в цей сумний день, просять ласкаво Родину, Духовенство, Побратимів по Зброї, Друзів, Співпрацівників у шкільництві, Приятелів і Знайомих.

Спіть наші Найдорожчі цим Блаженним сном, а земля американська хай і на далі буде для Вас легкою.

В безмежному жалі:
дружина-матір — ГАЛИНА
син — ОЛЕГ
донька — ОКСАНА з мужем ЯРОСЛАВОМ і сином ВОЛОДИМИРОМ
донька — ЛЮБА з мужем РОБЕРТОМ

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

93-ій і 106-ий Відділ СУА в Гартфорді, Конн.

запрошують Шановне Громадянство Гартфорду і околиці на

відзначення 35-ліття Журналу

„НАШЕ ЖИТТЯ"

що відбудеться

в неділю, 30 вересня 1979 р., о год. 4 по пол.
в залі Українського Народного Дому
при 961 Ведерсфілд Авеню в ГАРТФОРДІ, Конн.

В ПРОГРАМІ:

Доповідь пані УЛЯНИ ЛЮБОВИЧ, редакторки „Нашого Життя", співочий гурток „ЧЕРЕМШИНА" і ПОКАЗ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ та МОДЕРНОЇ НОШІ

Буде також ВИСТАВКА ВИДАНЬ „НАШОГО ЖИТТЯ"

Братство кол. Вояків 1-ої УД УНА
Станиці в Ірвінґтоні й Філядельфії
під патронатом УККА

запрошують на

ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ КОНЦЕРТ

УКРАЇНСЬКИХ АНСАМБЛІВ з ТОРОНТА

ХОР „БУРЛАКА"

понад 50 осіб

при Станиці Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА в Торонті.

Дириґент: ОЛЕГ ХМІЛЬ

Фортепіяновий супровід: МИХАЙЛО БУБНА

ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ ОДУМ-у

„ВЕСНЯНКА"

понад 60 осіб

Мистецький керівник: МИКОЛА БАЛДЕЦЬКИЙ

Виступ —

актор **ВОЛОДИМИР ДОВГАНЮК**

КОНЦЕРТИ В

ІРВІНҐТОНІ, Н. Дж. — Субота, 6-го жовтня 1979 р., год. 8-ма веч., в залі „Ірвінґтон Гай Скул" при 1253 Клінтон Авеню.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Неділя, 7-го жовтня 1979 року, год. 4-та по пол., в залі „Гай Скул фор Ґирлс", при вул. Брод і Олней.

В невимовному жалю повідомляємо Родину, Приятелів і Сусідів, що дня 22-го вересня 1979 року, відійшла від нас, ненадійно, наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, ДОЧКА, СЕСТРА І КУЗИНКА

бл. п.

МАРІЯ КРАЙНИК
(з дому МИЧКОВСЬКА)

проживши 57 років.

В глибокому смутку:
ІВАН — чоловік
БОГДАН І ОЛЕГ — сини
мати — ЄВГЕНІЯ в Україні
сестра — ОЛЬГА в Україні
АННА І ДАНИЛО МОХ — сестра з чоловіком
ІГОР МОХ з дружиною МАРІЄЮ — похресник
і дальша Родина в США і Україні

Порядок похоронних відправ буде поданий пізніше.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

У ДРУГУ РІЧНИЦЮ НЕВИМОВНО ТЯЖКОЇ РОЗЛУКИ всіма нами Улюбленого, Найдорожчого і во віки Незабутнього

ЧОЛОВІКА І БАТЬКА

бл. п.

Д-ра ПЕТРА ХУДОЛІЯ

НА МОГИЛІ ПОКІЙНОГО

буде відправлена

ПАНАХИДА
і
ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

зараз після Служби Божої, о годині 11-ій ранку, в неділю, 30-го вересня 1979 року на православному цвинтарі св. Михайла у Blackstone, Mass.

про що повідомляємо Друзів і Знайомих.

У глибокому смутку:
ТАНЯ — дружина
Д-р ЖОРЖ І АЛЕКСАНДЕР — сини
МАРІЯ ТАГРИН — теща

Український Хор „ДУМКА" в Ню Йорку, Н. Й.

приєднується до глибокої жалоби Ураїнського Громадянства з приводу смерти

бл. п.

СТАНИСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА

1879 — 1979

Патріярха української музики, великого композитора і музикознавця.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа Українського Хору „ДУМКА" в Ню Йорку

Український Хор „ДУМКА" в Ню Йорку, Н. Й.

ділиться з Членством Хору та Українським Громадянством, що 14-го вересня 1979 року, відійшов у Вічність в Ню Йорку, Н. Й.

бл. п.

Проф. АЛЕКСАНДЕР БЕРНИК

колишній диригент нашого Хору.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Родині Покійного складаємо вислови глибокого співчуття

Абітурієнти Школи Українознавства імени Л. Українки в Сиракюзах

У вересні ц.р. на початку навчання Школи Українознавства ім. Л. Українки в Сиракюзах відзначатиме свій 25-річний ювілей. Відбудуться відповідні імпрези та має вийти друком ювілейний альманах. Але про ті події мова потім.

За час двадцятирічного існування в школі відбулося одинадцять матуральних, або кінцевих шкільних іспитів. Минулого шкільного року матуру склали 13 учнів. Багато пишуть тепер про „кризу" нашого рідношкілля, але коли брати до уваги саме цю відбуту матуру, то наші висновки не є песимістичні, бо рівень матури минулого року не занизький. Усі учні успішно перейшли писемні й усні іспити.

Усні іспити учні складали перед кваліфікованою педагогічною комісією. До складу Іспитової Комісії входили передагоги з вищою професійною освітою та довгорічною учительською практикою: професор Ольга Бачинська, шкільний інспектор Шкільної Ради УККА — голова, д-р Мирон Ткач, директор школи — заступник голови: члени — мгр Павло Маляр, викладач мови й літератури, мгр. Михайло Середович, викладач культури й історії України, мгр. Микола Дупляк — викладач географії України. Асистували отці: митрат Василь Середович та катехити релігії в школі: о. Богдан Кінь — з української католицької, о. протопресвітер Іван Данилевич — української православної церков.

Подаємо абітурієнтів за абеткою: Башуцький Роман, Гвозда Іван, Глива Юрій, Гурська Таня, Гусак Андрій, Дмитришин Христина, Когут Стефан, Кохан Христина, Лиховід Михайло, Павлів Андрій, Підгородецький Микола, Прибила Романа, Шаран Юрій.

Із дуже добрим загальним вислідом склали матуру 5 кандидатів, з добрим — 3, задовільним — 5.

Вручення матуральних свідоцтв відбулося 3-го червня на урочистій імпрезі, в присутності отців парохів, учителів та представників громадських організацій, батьків і громадянства. Після урочистої частини відбулася забава абітурієнтів. Усі приготування до урочистости та забави перевів інженер Лев Бачинський, голова місцевого товариства Рідна Школа, йому допомагали батьки учнів. Він представив усіх абітурієнтів численній авдиторії та сказав привітальне слово. Свідоцтва вручали директор школи д-р М. Ткач та господар кляси проф. П. Маляр. По цьому всім абітурієнтам було вручено також грошові нагороди — від Українського Народного Союзу та Українського Братського Союзу.

Вітали абітурієнтів о. митрат В. Середович, директор школи й господар кляси, від громадянства та Відділу УККА — д-р Ол. Ґудзяк, від батьків вітав д-р І. Гвозда, він виголосив також змістовну промову до молоді й батьків про значення рідної школи. Про значення навчання українознавства та рідної школи сказав промову д-р М. Ткач, підкресливши важливість знання української мови для нашої молоді в Америці, він наголосив важливість творення англомовних кляс в українських школах, щоб забезпечити розвиток рідного шкільництва — з середніх клясів практично учні стають україномовними. Сказав, що при підтримці громадянства рідна школа може успішно сповняти свої виховні та академічні завдання.

Справді зворушливою частиною урочистої імпрези були промови самих абітурієнтів, говорили Таня Гурська, Христина Дмитришин, Микола Підгородецький, складаючи подяку отцям і учителям та батькам, прощаючи учнів що продовжуватимуть навчання в школі. Від учнів попрощала абітурієнтів Віра Жовніренко, учениця 10-ої кляси.

Настрій на цьому вечорі був чудовий — молодь забавилася, а батьки раділи успіхам своїх дітей.

(М. С.)

Матура в Школі Українознавства Т-ва „Рідна Школа" в Детройті

Школа Українознавства Товариства „Рідна Школа" в Детройті, заснована 1950 року, існує безперервно по сьогоднішній день та з успіхом виконує свою виховно-навчальну місію у нашій метрополії. Під сучасну пору — це єдина школа в Детройті, що працює в рамках Шкільної Ради УККА.

У днях 12-го й 19-го травя ц.р. відбулися матуральні іспити, переведені вчителями останньої кляси під проводом інспектора Шкільної Ради Ю. Назаревич із Чікаго.

Іспити склали з успіхом наступні абітурієнти: 1. Марія Балтарович (визначно), 2. Андрій Бараник, 3. Христина Бойчук, 4. Петро Ворик, 5. Софія Дяків, 6. Юрій Капітанець, 7. Мирон Корпій, 8. Євген Никифоряк, 9. Марія Никифоряк (визначно), 10. Тарас Скорупа, 11. Марія Федеренко (визначно), 12. Марко Федорак, 13. Квітослава Швайкун (визначно), 14. Уляна Юрків (визначно).

Це вже 20-та Матура у цій школі.

Святкова зустріч з матуристами відбулася в суботу, 2-го червня, в авдиторії Бучер гайскул у Воррені, біля Детройту.

На прикрашеній весняними квітами сцені зайняли місце абсольвенти, поіменно яких представила опікунка кляси проф. Марія Олесницька.

Від учнів, що заповнили авдиторію разом із своїми батьками і численними гостями, прощав випускників учень 10-ої кляси Роман Прокоп.

„Як перші астронавти вступили в новий світ небес перед десятьма роками, так ми, цьогорічні матуристи почали тоді пізнавати в Школі Українознавства правду про Україну, її мову й культуру, її історичне минуле" — сказала в імені абсольвентів Марія Балтарович. „Наш вихід із школи — продовжувала вона — збігається якраз з приїздом справжнього, живого Валентина Мороза, героя, який чудом з'явився з московської неволі, щоб піднести Україну. І ми виходимо з нашої школи, щоб робити те саме під його проводом".

Вона подякувала батькам й учителям за дбайливу опіку, висказуючи водночас свій жаль з приводу розлуки з молодшими учнями школи.

Опікунка матуральної кляси, проф. Марія Олесницька висказала признання тим батькам, які посилають своїх дітей до рідної школи, бо тільки так можуть зберегти свою мову та українські звичаї. „Українська мова — це найбільша сила нашого народу, нарід не може існувати без своєї мови", тому „не даймо нашим дітям її забути". На її думку, першим обов'язком родини — навчити свою дитину української мови, а потім церква й школа поглиблять її знання, допоможуть в тому, що почали батьки вдома.

Старанно продумана промова, ілюстрована переконливими твердженнями, і виголошена без зайвого патосу, зробила помітне враження не тільки на випускників, але теж на всіх учнів і їхніх батьків.

На закінчення програми, у заключеному слові, голова Батьківського комітету мгр Христина Юзич дала влучну відповідь на часто повторюване питання: „Де наші діти?". „Вони є тут, у нашій Школі Українознавства, котрої абсольвентів ми вітаємо на цій зустрічі. Вони напевно не пропадуть нам, і їм ніхто не зможе забрати того знання і тієї любови до України, набутих у нашій школі. Громадськість повинна допомогти в тому, щоб всі діти стали учнями рідної школи!"

Старанням Управи Т-ва „Рідна Школа" відбувся у суботу, 8-го червня ц.р. у залі Української Католицької Церкви у Воррені, рідношкільний баль. Під час спільної вечері привітала гостей голова Валентина Євич, а цьогорічних матуристів представила дир. Ірина Тарнавська.

На цю, добре підготовану товариську зустріч, прийшли батьки шкільної молоді зо своїми родинами, прихильники й опікуни молодших організацій і шкільної молоді.

Аранжером забави була відома рідношкільна діячка Галина Калитяк. До танків приграва з великим успіхом оркестра „Каменярі".

Численні громадяни й організації, на заклик Остапа Павлюха, референта патронату балю, склали щедрі пожертви на потреби українознавчого шкільництва.

Осип Сливинський

Піттсбурґ і Західня Пенсильвенія!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Піттсбурґу і Західньої Пенсильвенії

повідомляє, що

в неділю, 7 жовтня 1979 р., о год. 4-ій по пол. при 315 Дорота вул., Дерри, Па.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

в яких зобов'язані взяти участь усі члени Окружного Комітету, конвенційні делеґати та урядовці таких Відділів УНС:

24, 41, 53, 56, 63, 91, 96, 109, 113, 120, 126, 132, 161, 264, 276, 296, 338, 481.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 9 місяців.
3. Обговорення осінньої організаційної кампанії, метою якої є придбати до кінця року 2,000 нових членів.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах візьмуть участь:

Д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
Андрій Джула, головний радний УНС

Закликаємо всі Відділи і їх уряди та конвенційних делеґатів, як і інших активних союзовців взяти участь у цих важливих зборах!

ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ:

Андрій Джула, *голова*
Дмитро Головатий, *секретар* **Евстахій Прокопович**, *касир*

Вунсакет і околиця!

В неділю, 7 жовтня 1979 р., о год. 1-ій по пол. у парафіяльній залі УПЦеркви св. Михаїла

при 74 Гарріс Авеню, ВУНСАКЕТ, Ровд Айленд

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС у Вунсакет, Р. Ай.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні делеґати наступних Відділів:

73 і 177 в Провіденс, 93 в Централ Фолс, 122 в Тавтон і 206, 241 у Вунсакет, Р. Ай.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 9 місяців.
3. Обговорення осінньої організаційної кампанії, метою якої є придбати до кінця року 2,000 нових членів.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах візьме участь —

Марія Душник, заст. головного предсідника УНС

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

Окружний Комітет Відділів УНС у Вілкс Беррі, Па.

повідомляє, що

в суботу, 13 жовтня 1979 р., о год. 6-ій веч. в залі УКЦеркви св. Володимира

при Зерби Авеню, ЕДВАРДСВИЛЛ, Па.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 9 місяців.
3. Обговорення осінньої організаційної кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У Зборах повинні взяти участь Відділові урядовці, конвенційні делеґати та члени з родинами наступних Відділів:

Нентікок — 29, 319, Бреслав — 30, Вілкс Беррі — 99, 223, 278, 282, Едвардсвилл — 169, Сейр — 236.

У Зборах візьме участь—

Степан Гавриш, старший обласний організатор УНС

До участи в зборах запрошується Членство і все Українське Громадянство.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Роман Дяків, *голова*
Василь Стефурин, *секр.* **Катерина Пукач**, *касир*

Вступайте в члени УНС

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ГЕЛЕН МОРІ, членка УНС Відд. 94 ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремк, померла 19 січня 1979 р. на 61-му р. життя. Нар. 1918 р. в Детройті, Міч.; членкою УНС стала в 1939 р. Залишила у смутку чоловіка Роберта Л., матір Анну Мілевську, двох синів: Роберта юн. і Стівена та внука. Похорон відбувся 22 січня 1979 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті.

Вічна Їй Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

ІВАН ЛУНИК, член УНС Відд. 464 ім. Лесі Українки в Отаві, Онт., помер 6 квітня 1979 р. на 79-му р. життя. Нар. 1901 р. в Україні; членом УНС став у 1959 р. Залишив у смутку сестру Анастасію Бабчук. Похорон відбувся на цвинтарі ст. Джонс в Джаксон, МІ.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Хомин, секр.

ПАСКА ДАНЬКІВ, членка УНС Відд. 168 св. Василія в Перт Амбой, Н. Дж., померла 29 квітня 1979 р. на 90-му р. життя. Нар. в Україні; членкою УНС стала 1924 р. Залишила у смутку синів — Михайла і Богдана. Похорон відбувся 2 травня 1979 р. на цвинтарі укр. кат. церкви в Говплови, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван Бабин, секр.

ІВАН ЛЮТИЙ, член УНС Відд. 47 ім. Ольги Басараб в Бетлегем, Па., помер 24 квітня 1979 р. на 61-му р. життя. Нар. 1918 р. в Сталині, Україна; членом УНС став у 1976 р. Залишив у смутку дружину Наталію, дочки: Лору й Віру, двоє внуків і три сестри в Україні. Похорон відбувся 29 квітня на цвинтарі укр. правосл. парохії в Нортгемптон, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ЙОСИФ КОВАЛЬ, член УНС Відд. 286 св. Володимира в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 25 квітня 1979 р. на 72-му р. життя. Нар. 1906 р. в Ласи Мавнтін, Н. Дж.; членом УНС став 1948 р. Залишив у смутку дружину Анну, дві дочки: Марію і Теодору та 2 внуків. Похорон відбувся 28 квітня 1979 р. на цвинтарі Голі Трансфіґурейшен в Нантікок, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Павлина Балютинська, секр.

ІВАН КОВАЛЬЧИК, член УНС Відд. 56 св. Івана Хрестителя у Вілінґ, В. Ва., помер 28 квітня 1979 р. на 88-му р. життя. Нар. в Україні; членом УНС став у 1926 р. Залишив у смутку дружину Еву. Похорон відбувся 1 травня на цвинтарі Мт. Калвари у Вілінґ, В. Ва.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Когут, секр.

ПЕТРО БЕНКАЛОВИЧ, член УНС Відд. 336 Т-ва Сокіл в Клівленді, Огайо, помер 30 квітня 1979 р. на 57-му р. життя. Нар. 1922 р. в с. Плавія, Стрий, Львів; членом УНС став 1954 р. Залишив у смутку дружину Ельзу, синів: Франка, Алена і Романа. Похорон відбувся 4 травня 1979 р. на цвинтарі Голі Крос, Брук Парк в Клівленді.

Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Стригун, секр.

ОСИПА ВАДЯК, членка УНС Відд. 209 св. Михаїла в Картереті, померла 3 березня 1979 р. на 88-му р. життя. Нар. 1894 р. в Підгайцях, Золочів, Україна; членкою УНС стала 1918 р. Залишила у смутку 9 дітей: Марію, Гелену, Анну, Джанет і Елізабету; Осипа, Михайла, Едварда, Евгена; 23 внуків і 8 правнуків. Похорон відбувся 7 березня 1979 р. на цвинтарі св. Ґертруди в Колонія, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Стефан Матлаґа, секр.

ЙОСИФ ХЛІБКЕВИЧ, член УНС Відд. 83 ім. Івана Франка у Філядельфії помер на 62-му р. життя. Нар. 1918 р. Станіслав, Майдан; членом УНС став 1970 р. Залишив у смутку дружину Марію, троє дітей: Анну, Михайла і Марію та 2 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі св Марії у Факс Чейс, Філядельфія.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

КАТЕРИНА БИЧЕК, членка УНС Відд. 383 св. Петра і Павла в Бриджпорт, Па., померла 23 квітня 1979 р. на 85-му р. життя. Нар. 1894 р. в Городниці, пов. Скалат, Зах. Україна; членкою УНС стала 1922 р. Залишила у смутку дочку Марселю, сина Йосифа, 3 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 28 квітня 1979 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Кінґ оф Прусія.

Вічна Їй Пам'ять!
Йосиф Хома, секр.

ВАЛЕНТИНА ЛУЦІВ, членка УНС Відд. 337 ім. Івана Франка в Балтимор, Мд., померла 17 березня 1979 р. на 78-му р. життя. Нар. 1900 р. в Україні; членкою УНС стала 1952 р. Залишила у смутку родину і друзів. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії у Факс Чейс, Філядельфія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа

ПЕТРО П. КОБИЛЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 259 в Чікаґо, Ілл., помер 29 березня 1979 р. на 61-му р. життя. Нар. 1917 р. в Чікаґо, Ілл.; членом УНС став 1941 р. Залишив у смутку дружину Ірену, синів: Петра, Джеймса й Івана і дочок: Юдіт і Рут. Похорон відбувся 31 березня 1979 р. на цвинтарі Резурекшен в Джастіс, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Юлія Гуглик, секр.

ЯРОСЛАВ ГАФТКОВИЧ, член УНС Відд. 116 Т-ва Вільні Козаки в Трентоні, помер 6 квітня 1979 р. на 76 р. життя. Нар. 1903 р. в Язлівцях; членом УНС став у 1950 р. Залишив у смутку дружину Ольгу, дочки: Богданну та Марію, сина Івана та ближчу і дальшу родину в Америці й Україні. Похорон відбувся 9 квітня 1979 р. на цвинтарі св. Марії в Трентоні, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

КАРОЛИНА МИСАК, членка УНС Відд. 104 св. Николая в Перт Амбой, Н. Дж., померла 8 квітня 1979 р. на 84-му р. життя. Нар. 1894 р. в Україні; членкою УНС стала 1924 р. Залишила у смутку дочки: Анну і Марію, сина Стефана, 9 внуків і 8 правнуків. Похорон відбувся 12 квітня 1979 р. на укр кат. цвинтарі у Вуд Брідж, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ПЕТРО ГОЦЬ, член УНС Відд. 286 св. Володимира в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 25 квітня 1979 р. на 69-му р. життя. Нар. в Нантікок, Па.; членом УНС став у 1940 р. Залишив у смутку дружину Павлину, сина Петра і дочку Марію Анну та 2 внуків. Поххорон відбувся 28 квітня 1979 на цвинтарі Голі Крос в Н. Арлінґтон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Павлина Балютинська, секр.